

Téma rigorózní práce:

-

Jméno studenta, studentky:

Mgr. Kamila Šafrová

Jméno oponenta rigorózní práce:

Doc. MUDr. Josef Herink, DrSc.

I. Posudek oponenta rigorózní práce

Formou retrospektivní studie využívající strukturovaného dotazníku byly hodnoceny postoje probandů ke kouření, včetně stupně jejich informovanosti o možnostech intervence. Vlastní text čítá celkem 74 stran a obsahuje 24 obrázků, 5 tabulek a 37 citací. V teoretické části se autorka zaměřila především na popis toxikologických rizik jednotlivých složek cigaretového kouře a přehled současných možností odvykací léčby zahrnující i institucionalizované formy pomoci. Experimentální část nejprve uvádí popis použitého dotazníku, kde převažovaly většinou uzavřené otázky nabízející více variant odpovědi a stručnou charakteristiku vyšetřovaného souboru celkem 111 probandů. Následuje popis statistických metod použitých při hodnocení výsledků a vymezení pracovních hypotéz. V diskuzi jsou vlastní nálezy konfrontovány s poznatky některých pracovišť zabývajících se studovanou problematikou. Závěry jsou založeny především na precizním statistickém šetření, vlastní interpretace však mohla být v některých aspektech ovlivněna složením vyšetřovaného souboru, např. položka "škodlivost kouření" hodnocena jinak pacienty plicní kliniky a ostatními, důvody pro ukončení kouření pak jinak aktuálními kuřáky vs. odnaučenými kuřáky. Za nejzajímavější pokládám poznatky o sociální podmíněnosti tabakismu, nepřímoúměrném vztahu mezi délkou kouření a následnou abstinencí (např. graf 21 na str. 47), nízkém podílu odborné (kvalifikované) pomoci při abstinování i nečekaně nízkém podílu finančních důvodů na zanechání kouření. Po formální stránce je práce zpracována velmi pečlivě. Připomínky k teoretické části směřují spíše k citovaným pramenům, než k samotné autorce: pojem "akutní" a "chronická" tolerance není standardem ani v obecné farmakologii, ani v toxikologii, pro samotnou toleranci je typická spíše "down" regulace (nikoliv tedy "up" regulace) receptorů - str. 19. Neurobiologie systému odměny je v současnosti známa, jeho popis na str. 19 a 20 je proto neúplný a navíc osciluje mezi vlastní závislostí ("odměnou") a syndromem z odnětí. Na str. 25 má být správně ncl. accumbens (mimořadně jedna ze součástí systému odměny), nejasná je případná podmíněnost efektu bupropionu intersticiální koncentrací DA (nemá být "intrasynaptickou" ?). Na str. 31 je léčba tabakismu hodnocena jako účinná, ale ve vlastním textu jsem však zaznamenal maximálně 30% efektivitu. Na str. 44 bych místo snížení počtu vykouřených cigaret "během abstinence" volil "následně po období abstinence"

Dotazy: 1. Upřesněte receptorový mechanismus, kterým vareniklin blokuje vyplavení DA (str. 27)

2. Pro šetření byl použit standardizovaný či vlastní (nestandardizovaný) dotazník ?

V Hradci Králové dne: 24. ledna 2012

Podpis oponenta rigorózní práce